

Výstava finalistů 7. ročníku soutěže pro studenty českých a slovenských vysokých uměleckých škol

PAVLA DUNDÁLKOVÁ / FRANTIŠEK FEKETE / ROMANA HORÁKOVÁ / MICHAELA HRABOVÁ / KATARÍNA KARAFOVÁ / MARKÉTA OPLIŠTILOVÁ / LENKA ROCHOVANSKÁ / MARTINA SMUTNÁ / MARKÉTA SOUHRADOVÁ / JIŘÍ ŽÁK

Termín výstavy: 9. září – 14. října 2015

Slavnostní ceremoniál spojený s vyhlášením vítěze a představením katalogu proběhne v úterý 29. září od 18 hodin v Galerii Emila Filly v Ústí nad Labem.

Výstavu pořádá a organizuje: Fakulta umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, Galerie Emila Filly a Lidé výtvarnému umění – výtvarné umění lidem, o. p. s. Ústí nad Labem

Komisařky soutěže: Eva Mráziková a Anna Vartecká

Vizuál Ceny EXIT 2015: Tomáš Trnobranský

Architekt výstavy: Ing. Arch. Tomáš Petermann

Produkce výstavy: Tereza Nováková, Jan C. Löbl, Miroslav Chochlík, Tomáš Petermann, Jan Vítek

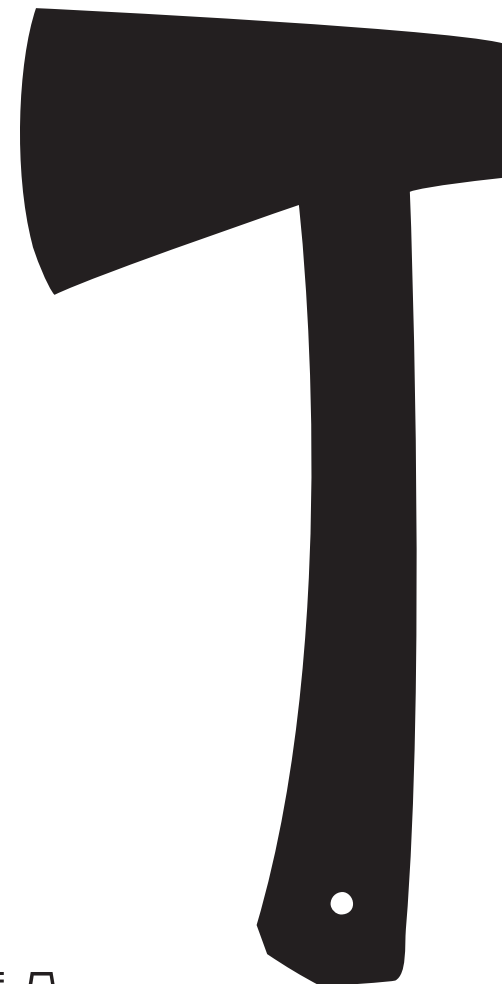
Galerie Emila Filly,
prostory kulturní fabriky Armaturka, Jateční 49, 400 01 Ústí nad Labem,
T: +420 776 069 138, www.gef.cz, www.armaturka-usti.cz

Fakulta umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem
Pasteurova 9, 400 96 Ústí nad Labem, T: +420 475 285 111, www.fud.ujep.cz

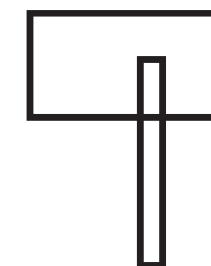
Cena EXIT 2015 je podpořena vnitřním grantem

Fakulty umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem.

Výstavní program Galerie Emila Filly pro rok 2015 je organizován s laskavou podporou těchto institucí: Ministerstvo kultury České republiky, Město Ústí nad Labem, Fakulta umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem

CENĀ

2015

O CENĚ EXIT

Soutěž Cena EXIT je vyhlášená Fakultou umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem od roku 2003. V roce 2015 je realizován již její 7.ročník. Cena EXIT má charakter bienále a je otevřena pro studenty českých a slovenských vysokých uměleckých škol. Hlavní ambicí Ceny EXIT je spoluvytvářet aktivní prostředí na akademické půdě těchto institucí a motivovat studenty k realizacím vlastních výtvarných projektů. Finálním záměrem je možnost realizace projektů finalistů v prestižní výstavní instituci Galerie Emila Filly v Ústí nad Labem a udělení stipendia pro vítěze ve výši 30 tisíc Kč. Součástí ceny je i termín samostatné autorské výstavy v roce 2016 v Galerii Kostka, MeetFactory Praha. Cílem soutěže je pravidelné monitorování kvality přípravy studentů vysokých uměleckých škol, tendencí a priorit souvisejících bezprostředně s pedagogickým působením na dané škole. V aktuálním ročníku bylo přihlášených 62 českých a slovenských projektů, ze kterých komise vybrala pro společnou výstavu 10 finalistů. Ta se uskuteční v termínu od 9.zářří do 14.října 2015 v Galerii Emila Filly v Ústí nad Labem.

Druhé zasedání komise, na němž bude zvolen vítěz Ceny EXIT 2015, proběhne před slavnostním vyhlášením vítěze dne 29. září 2015. V rámci závěrečné přehlídky se finalisté musí vyrovnat s konkrétním galerijním prostorem, musí komunikovat navzájem a spolupracovat. Takto nastavené podmínky soutěže a realizace společné výstavy zdůrazňují principy dialogu a vzájemné tvůrčí konfrontace. Vytváří se tak živá a různorodá platforma uměleckého vzdělávání, informující o aktuálních tendencích, pedagogickém působení a formálních i obsahových prioritách na českých a slovenských vysokých uměleckých školách.

ODBORNÁ KOMISE CENY EXIT 2015 ZASEDALA

V TOMTO SLOŽENÍ:

- ▶ **Pavčina Fichta Čierna**, vizuální umělkyně, SR
- ▶ **Tomáš Knoflíček**, Fakulta umění Ostravské univerzity v Ostravě, ČR
- ▶ **Milan Mikuláščík**, vizuální umělec a kurátor Galerie NTK Praha, ČR
- ▶ **Helena Musilová**, Museum Kampa v Praze, ČR
- ▶ **Miroslav Nicz**, Fakulta výtvarných umění Akadémie umení v Banskej Bystrici, SR
- ▶ **Terezie Petišková**, Dům umění města Brna, ČR
- ▶ **Matěj Smetana**, Vysoká škola výtvarných umění v Bratislavě, ČR
- ▶ **Jan Stolín**, Fakulta umění a architektury Technické univerzity v Liberci, ČR
- ▶ **Dušan Záhoranský**, Akadémie výtvarných umění v Praze, ČR/SR

FINA~~LI~~ST~~Í~~

**PAVLA DUNDÁLKOVÁ / FRANTIŠEK
FEKETE / ROMANA HORÁKOVÁ /
MICHAELA HRABOVÁ / KATARÍNA
KARAFOVÁ / MARKÉTA OPLIŠTILOVÁ /
LENKA ROCHOVANSKÁ / MARTINA
SMUTNÁ / MARKÉTA SOUHRADOVÁ /
JIŘÍ ŽÁK**

PAVLA DUNDÁLKOVÁ

Název projektu: Něco se stalo

Akademie výtvarných umění v Praze; ateliér sochařství I/ škola Lukáše Rittsteina

Má instalace se skládá z věcí obklopujících člověka v běžném životě, uzavřených do bytu jako důkazy existence obyvatele. Všechny jsou zkřivené, nesou v sobě napětí, které vzniklo mezi obyvateli bytu vzájemně. Kubizující tvary si vysvětlují v tom, že hrana nese konflikt zkřivení primárních tvarů do krystalické struktury jako bující virus konfliktu. Název instalace **Něco se stalo** vyjadřuje ono zmíněné napětí, které se promítá do všech prvků celé práce; kusy nádobí, které jsou spojeny hlinou, museli být předtím nutně rozbity. Busta ženy i žena ve videu jsou k nám odvráceny, stejně jako na obrazech malíře Hammershoie je lze vnímat spíše jako součást interiéru, než jako svébytné bytosti, jejich vnitřní konflikt je nám takřka hermeticky uzavřen. Hlas ženy ve videu netrpělivě odpočítává vlastní ubíhající čas, což vnucuje pocit něčeho, co „bublá pod povrchem“, jeto v podstatě verbální materializace prožívání. Romantizující mytologie celé práce je pak de facto zástěnou pro existenciální nejistotu uvnitř obývaného prostoru či frustrace, kterou nelze ventilovat.

FRANTIŠEK FEKETE

Název projektu: Věci, které mne fascinují

Škola: Fakulta umění a designu Ladislava Sutnara Západočeské univerzity v Plzni; ateliér Intermédia

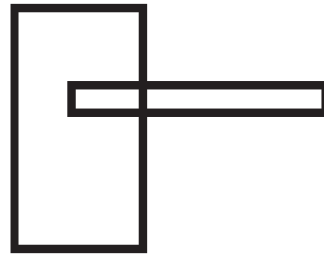
Projekt *Věci, které mě fascinují* volně navazuje na mou bakalářskou práci *Věci, kterým nerozumím*. Ten tematizoval komparaci vědeckého a uměleckého diskurzu. Projekt *Věci, které mě fascinují* přenáší tuto polaritu do osobnější polohy, kde se proměňuje ve subjektivní výzkum hranice mezi fantazírováním a konstruováním, mezi pamětí a vědomím. *Věci, které mě fascinují* představují mentální i fyzickou mapu, která obsahuje jasné linie i méně znatelné části. Mapa je výsledkem mísení intuice i rozumu. Ve stejný okamžik, kdy racionalita píše pravou rukou, iracionalita levou čmárá. Čtení i vnímání jsou navzájem rozpustné činnosti. Celková instalace se odehrává v několika jemných vrstvách a odstínech, které jsou spolu provázány jako vzpomínání. Šedá jako zapomenuté vzpomínky a stříbrná jako ty vzkríšené. To co se stalo, někdy nezapadá do kategorií, které jsme pro to vytvořili. Vznikají nové možnosti, odchylky, vztahy. Posledním článkem je divák, který mikrovesmír mapy prolne se svým myšlením. Jelikož instalace byla komponována s polootevřeným kontextem, dá se jen hádat povaha oné syntézy. Tak, či onak, z nedorozumění může vzejít fascinace.

ROMANA HORÁKOVÁ

Název projektu: Prostě vlastně jako víš jak

Škola: Fakulta výtvarných umění Vysokého učení technického v Brně; ateliér Environment

Projekt *Prostě vlastně jako víš jak* představuje miniseriál, tedy audiovizuální dílo, které využívá některé vyjadřovací strategie televizního

seriálu. Populárním televizním seriálům bývá vyčítána doslovnost a zároveň idealizace a instantnost, které umožňují pasivní únik z každodenní reality. Já se snažím moji (naši) přítomnost naopak mapovat, vyzývat diváka k aktivní účasti na teprve se formujícím příběhu. Anotace seriálu na ČSFD by vypadala asi takto: Jak vyjádřit všudypřítomný informační a myšlenkový přetlak? Jakým způsobem zaznamenat rychlost podnětu nebo informace, které se myslí jenom mihnou? Tuším, že bych se jimi měla zabývat, chci je v mysli podržet, pořádně je promyslet, ale nejde to, už je tady další myšlenka, která se tlačí na její místo. Jak jednoduše zaznamenat a s divákem sdílet aktuální proud myšlenek a představy? A jak je interpretovat? Je to seriál o všem a o ničem.

MICHAELA HRABOVÁ

Název projektu: Voy(ag)eur

Škola: Fakulta umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem; ateliér Digitální média

Voy(ag)eur, 2015 – Sedm povídek z cest městskou hromadnou dopravou vzniklo nepřírozně přirozenou cestou. Jsou to příběhy, které se utvářely náhodně podle toho, komu jsem zrovna četla přes rameno. Kniha je komplexním záznamem dlouhodobé performance. Záznam je pořizován systematicky a kniha tak podrobně dokumentuje činnost, jako by to byl snad nějaký vědecký projekt. Přitom jde ale o banální jev, kterému většinou lidé nepřikládají vůbec žádnou váhu. Ta padá na malichernosti vztahů a nezbyvá kapacita si uvědomit, že právě čtou jednu knihu s někým dalším, kdo je pět centimetrů od nich a sami se tak nachází v poměrně intimní situaci.

KATARÍNA KARAFOVÁ

Název projektu: A navlečieš si, zauzliš, odstříhneš.

Škola: Vysoká škola výtvarných umění v Bratislave; ateliér „IN“

Môj projekt je výsledkom skúmania tzv. transgeneračného prenosu vzorcov správania a výchovy, predávaných z matiek na dcéry, v rámci štyroch generácií žien mojej vlastnej rodiny. Je samozrejme očakávateľné, že výchova každej z generácií bola do istej miery podriadená konkrétnej dobe a aj pod vplyvom spoločensko-politických zmien tým spôsobom modifikovala status vzťahu medzi matkou a dcérou a taktiež to, čo samy od tohto vzťahu očakávajú. V práci skúmam najmä relatívnu pravdu a jej komplikovanosť v tak osobitom, zložitom, no často krát veľmi dôvernom vzťahu medzi matkou a dcérou, ktorý sa miestami javí ako boj o vlastnú pravdu a dominanciu (alebo ním aj môže byť).

MARKÉTA OPLIŠTILOVÁ

Název projektu: Obloha

Škola: Fakulta umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem; ateliér Přírodní materiály

Prostor Galerie Emila Filly je tvořen jednou místností s dominantním dřevěným stropem, který je dle mého názoru sám o sobě stálou expozicí galerie. Na přání galerie zde navíc není dovolen jakýkoli zásah do této

dřevěné konstrukce. Výstavní prostor tak můžeme pomyslně vymezit do horizontu začínajícího stropu. Název projektu „Obloha“ tedy jasně vypovídá o charakteru tohoto místa galerijních institucí. Snesení „díla“ do spodní – využívané části galerie v poměru 1:1 umožňuje divákovi přímé vnímání absurdní situace, kdy dochází k umělému převrácení prostoru.

LENKA ROCHOVANSKÁ

Název projektu: Stillalife

Škola: Akademie výtvarných umění v Praze; ateliér malířství I/škola Jiřího Sopka

Stillalife – nalézání životnosti věcí.

Abych mohla popsat sérii obrazů *Stillalife*, je nutné zmínit způsob, jakým ke mně jednotlivé motivy přicházejí. Dá se říci, že se jedná o pracovní metodu, byť ne primárně určenou pro zpětnou reflexi v malbě. Vytvářím okolo sebe různé interiérové momenty, ne nutně zátiší, jejichž účel spočívá čistě v přetváření vlastního životního prostoru. Tyto instalace, které nemají charakter umění a často jsou ovlivněny náhodou, se však v dalším procesu práce, stávají námětem hodným zkoumání. Skrze pozorování nalézám v přehlížených, obyčejných věcech denní potřeby jejich svýbytnost. V obrazech se snažím podtrhnout citlivé momenty těchto výjevů, a zároveň být analytická a ukázat na předtím neviděné aspekty věcí. Zamýšlím se nad vnímáním prostoru a jeho následnou interpretací, což je základním předpokladem toho, jak získat k určitému místu emoční vztah.

MARTINA SMUTNÁ

Název projektu: Silnější pes mrdá

Škola: Akademie výtvarných umění v Praze; ateliér malířství II/škola Vladimíra Skrepla

Obsahem této práce je zkoumání forem manipulace a způsobů boje za úspěch zasazených do dětského světa. Ten je místem svobody podmíněné silnou závislostí budovanou neustálým hodnocením. Hřiště je prostorem prvního zkoumání mezilidských vztahů a ideální arénou pro porovnávání sil. Cena EXIT si klade za cíl informovat o dění na vysokých uměleckých školách, ale hlavně pak najít ty, kteří na těchto školách udávají věci do pohybu – dát příležitost vyjímečným. Svou instalací i samotnou účastí v soutěži nehodlám zpochybnit význam umělecké soutěže jako vhodného způsobu prezentace díla, ale chci se postavit proti rozšiřování konkurence jako hlavního principu organizace práce, vzdělávání a společnosti.

MARKÉTA SOUHRADOVÁ

Název projektu: Říkal mi, že prší do moře a svítí do nebe

Škola: Fakulta umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem; ateliér Performance

Umělecký projekt *Říkal mi, že prší do moře a svítí do nebe*, je procesuální instalací. Vztahy mezi objekty, které nejsou přímo svázány stejným motivem, ale citlivě, poeticky a s určitou samozřejmostí na sebe reagují a procesuálně se doplňují. Propojenost objektů je dána výběrem

a následnou prací s přírodními a průmyslovými materiály, ale také přirozenou, jemnou až neviditelnou, přítomností stínu a třpytící se vody. V prvním objektu se věnuji médiu fotografie, které v konkrétním případě nepovažuji za finální výstup. Objektové zpracování vrací vytištěnou fotografii zpět na pomyslný začátek, do fáze tisku. Na světlou fotografii klidného letního moře a prostoru okolo je přirozeně a nenásilně vrhaný, a tím zachycený odlesk vody. Tento procesuálně měnící se a přes sebe

překrývající se obraz není oázou myslí, ale odleskem světla slunce ve vodě a především důležitou součástí objektu kovové nádoby, která vodu udržuje a s hladinou vody si jemně pohrává. Druhá část instalace je objekt sádrových a kamenných stylizovaných hor rozmístěných do užšího na sebe reagujícího tvaru. Vržený, pomíjíví stín od objektu hor je zaznamenan světlem jemnou barvou. Čas, místo a přítomnost pozorovatele je důležitým prvkem instalace. Vnímání objektů, které jsou přirozeně spojené procesuálním vyjádřením vánku písku, stínu hor a odlesku vodní hladiny se ve dne překrývají, tvoří nový, příjemný obraz nebo prožitek. V noci se stávají vizuálním sdělením a fixní dokumentací.

JIŘÍ ŽÁK

Název projektu: Mateřské město

Škola: Akademie výtvarných umění v Praze; ateliér intermediální tvorby III/škola Tomáše Vaňka

Projekt s názvem *Mateřské město* se zabývá konkrétními historickými souvislostmi kolonizace brazilských území společností Bata. Kolonizační aspekt nemá v českém prostředí mnoho příkladů, ale činnost a celosvětový rozmach známého obuvnického impéria v období první republiky si v tomto smyslu pozornost zaslouží. Osídlení vybraných lokací (baťovci nepřesně geograficky označovaných jako Patagonie) s cílem rekultivace prostředí pro pěstování dobytka a zpracování jejich kůže pro výrobu bot se zásadně promítlo do podoby krajiny a způsobu života místního obyvatelstva. Esejistická forma videa slouží jako alternativní komentář k muzeálnímu xponátům a dobovým materiálům, které jsou ve Zlíně veřejnosti představeny v rámci jediného možného výkladu. Mou snahou bylo uvést tyto věci do jiného kontextu. Aspekt kolonialismu je zde přítomen ve své historické fakticitě a aspekt post-kolonialismu v reflexi muzeálního uchopení této fakticity. Považuji za důležité pracovat s historickými realitami s vědomým pohledem dneška. Je to způsob, jak nahlížet na současnost přes filtr historického vědomí a rastr tohoto filtru rozostřovat tak, aby nebylo možno něco v tomto vědomí trvale fixovat. Trvalá fixace vytváří modly a znesnadňuje kritické nazírání. Znejistit to, co se zdá jasné (až příliš jasné), toho je třeba se dotknout, pochopit a uchopit. Skrze tento přístup mohu pojmenovat dnešní stav věcí. Ten totiž není nikdy izolován v bezčasí přítomného.

